

[Arnfast.]

lede efter andre motiver, som vi jo også har hørt om i denne debat, og det giver os en vis skepsis over for dette dagsordensforslag.

Men jeg hæftede mig ved ordene fra ordføreren for forespørgerne, at grønlænderne kan risikere at komme i mindretal i deres eget land. Det vil nok være en uhyggelig tanke, og det kan godt gøre én betænkelig, og derfor vil jeg benytte lejligheden til her at spørge ministeren, om det egentlig er nødvendigt, at disse borer, som jo skal foregå søværts, og jeg forstår ved boreskibe o. lign., har baser på Grønlands jord. Det er jo netop gennem sådanne baser og alt det, der følger med dér, at der er en risiko for, at der pludselig vil komme en enorm tilgang udefra til Grønland. Jeg kunne også godt i den forbindelse rejse spørgsmålet, om det i givet fald ville være tilladt de virksomheder og befolkninger, som vi jo nu samarbejder med i EF, frit at flytte til Grønland. Det er ukendskab til forholdene, som får mig til at rejse dette spørgsmål. Jeg forstår på folk, der er blandt koncessionsansøgerne, at der i hvert fald ikke før 1978-79 vil være brug for baser, men jeg kunne egentlig godt tænke mig, at vi drog det ind i debatten.

Jeg tør derimod ikke gå ind for, vi skal udsætte boringen. Det er jo sådan, at vi kan risikere meget hurtigt igen at komme til at stå i en oliekrisesituation, hvor vi, som i øjeblikket ikke engang har 200 t olie om året, eller hvor meget det nu er, igen må stå og forsøge at få del i den fordeling af olie, som kan være til rådighed for de vesteuropæiske lande. I denne situation kunne jeg ikke tænke mig, at vi skulle være med i en sådan fordelingsforhandling og så møde argumentet: ja men I vil jo ikke engang bore i jeres eget område, skønt der er stor interesse for det. Alene af den grund må vi afvise det ærede medlems dagsordensforslag.

Steen Folke (VS):

Jeg vil gerne indlede med at citere den foreløbige hjemmestyrebetænkning, hvori der står:

„Med hensyn til råstoffer i undergrunden er udvalget af den opfattelse, at dette sagsområde er af så stor og afgørende betydning for et kommende grønlandsk hjemmestyre, at flertallet finder det naturligt at anse det for et særanliggende.

Da der imidlertid er en række aspekter af administrativ, teknisk og økonomisk karakter, som på nuværende tidspunkt gør det vanskeligt at overskue konsekvenserne af at lade et kommende hjemmestyre overtage området, er udvalget af den mening, at disse aspekter nu grundigt må kulegraves og klarlægges med henblik på at sikre størst mulig grønlandsk indflydelse og ansvar.“

Det er som bekendt en betænkning, der kom for, ja, er det et par måneder siden. Jeg tror ikke, man kan sige, at der i løbet af disse par måneder er sket denne omfattende kulegravning, der gør, at de betænkeligheder, der her er fremsat, ikke mere skulle have nogen vægt eller gyldighed. På den baggrund må man undre sig over, at medlemmer af det udvalg, som har afgivet denne delbetænkning, under de forhandlinger på Marienborg med Grønlandsministeren, der har været tale om, har tilsluttet sig og er gået ind på, at nu skulle uddelingen af koncessioner til olieeftersøgning i Grønland altså foregå. Jeg mener, at det er meget påfaldende og beklageligt, at medlemmer af landsrådet, som altså har været med til at skrive hjemmestyredelbetænkningen, derefter deltager i denne vidtrækkende beslutning. I den forbindelse synes jeg også, at det er, jeg havde nær sagt, lidt misliebigt, at det har været fremme, at i forbindelse med mødet blev det lovet landsrådet, at man ville få andel i hele den statslige andel, så vidt jeg har forstået, af det overskud, som er fremkommet i forbindelse med mineselskabet Greenex' virksomhed i Marmorilik, et beløb vistnok af størrelsesordenen 50 mill. kr. eller noget i den retning. Jeg synes, man dårlig kan undgå en mistanke om at det her er sådan en gulerod, der har skullet få også de grønlandske politikere til at gå med på nu at udvide mulighederne for udenlandske selskabers minedrift i Grønland.

Det har kendetegnet denne sag som de fleste andre sager, der har involveret det grønlandske landsråd, at landsrådet ikke har haft uvildig ekspertbistand i nævneværdigt omfang. I det hele taget er det et problem i hele den styreordning, vi har haft indtil nu, hvor landsrådet jo formelt har været taget med på råd i en lang, lang række tilfælde. I næsten alle væsentlige sager har man jo spurgt landsrådet om lands-